

Góðkendan hjall

HETTA KREVUR HEILSU-FRØÐILIGA STARVSSTOVAN

Forrúm við hondvaski við flógvum vatni og ikki handstýrdum krana, turkirúm, pakkirúm, goymsla til pakkitilfar og starvsfólkavesi eru bert nøkur av krøvunum, ið Heilsufrøðiliga Starvsstovan setur til innrætting av einum góðkendum hjalli til at turka kjøt í. Krøvini hava elvt til nógv kjak

ROGVI NYBO

Matvørulógin, ið er tann lógin, ið skal veita øllum borgarum høktandi matvøru-trygd, er ikki ein nýggj lóg. Eitt einmælt Løgting samtykti afturi í 2010 at seta nýggja matvørulóg í gildi fyri Føroyar. Høvuðsendamálið við eini matvørulóg er at veita matvørutrygd, og meginreglan í matvørulógini er, at matvørur skulu framleiðast á góðkendum virki. Hetta kenna vit eitt nú úr fiskivinnuni og alivinnuni, har strong krøv verða sett til framleiðslu-umhvørvið. Matvørulógin er tó bert ein rammulóg, ið ikki í sær sjálvum setur strong krøv til landbúnaðin, men hinvegin heimilar landsstýris-manninum at áseta við kunngerð, hvussu høvuðsendamálið við lógini kann røkkast og hvørji ítøkilig krøv eiga at verða sett til framleiðslu.

Í matvørulógini vóru tó gjørd fleiri undantøk, sum vóru grundað á, at vit í Føroyum hava eina heilt serliga siðbundna matvøruframleiðslu, serliga tá umræður seyðakjøt. Eitt av teimum mest týðandi undan-tøkunum var gildiskoman. Í upp-runalógini frá 2010 vóru framleiðsla, viðgerð, marknaðarføring og søla av føroyskum seyða- og neytakjøti til endabrúkaran umvegis heil-ella smá-sølu tó undantikin inntil eitt nærri ásett dato. Hetta dato varð sett til 1. juni 2015, tá seyða og neytakjøt eisini skuldu verða fevnd av lógini. Í apríl mánaði varð hetta longt fram til 1. januar 2017.

Vilja varðveita durasølu

Í viðmerkingunum til broytingar-uppskotið frá apríl mánaði stendur, at »meginparturin av bóndunum selja sína framleiðslu í durasølu. Eingi heilsufrøðilig krøv verða sett hesari framleiðslu, og ongar ætlanir eru um at broyta hesa siðvenju. Eyðkennið við durasøluni er, at tað er ein spurningur um álit millum seljara og keypara.«

Tað hevur við øðrum orðum ongantið verið meiningin at forða fyri, at vanligi borgarin kann keypa turt ella ræst kjøt til egna nýtslu beinleiðis frá bóndanum, eins og vanligt altíð hevur verið.

SAVNSMYND

Pappírshandklæði, flótandi sápa og starvsfólkavesi

Er endamálið hjá bóndanum hinvegin at selja seyða- ella neytakjøt til antin eina matstovu ella ein handil, er tað at strongu krøvini frá myndug-leikunum skulu fylgjast. Tá skal seyðurin ella neytið slaktast á einum góðkendum sláturvirki, og skal kjøtið turkast ella ræsa, skal tað verða í einum góðkendum hjalli. Í Føroyum er tað Heilsufrøðiliga Starvsstovan, ið er eftirlitsmyndugleiki á matvøru-økinum, og skal góðkenna sláturvirki ella hjallar. Og Heilsufrøðiliga Starvsstovan hevur gjørt eina vegleiðing til innrætting av einum góðkendum hjalli.

Vegleiðingin leggur millum annað upp til, at hjallurin telur fleiri rúm. Eitt forrúm, eitt turkirúm, eitt pakkirúm og eina goymslu til pakkitilfar. Tá tað kemur til sjálva innrættingina, eru eisini fleiri krøv. Millum annað skal turkirúmið, tað vil siga hjallurin, hava rimar í minst tveimum síðum, sum skal tryggja støðugt luftskifti. Somuleiðis skal hann vera so mikið stórur, at krovini ikki nerta hvørt annað, ella við útveggin, umframt ymiskt annað. Um útbúna verður sagt, at »... handvask skal vera í forrúmi, við flógvum vatni og ikki handstýrdum krana. Flótandi sápa, pappírshandklæði og ruskilat skulu

HEILSUFRØÐILIGA STARVSSTOVAN

Tórshavn, hin 28. september 2011
Málnr.:201100415-1
Útgával
Síða 1 av 1

Vegleiðing

Innrætting av hjalli at turka kjøt í

Endamálið:

Turking av seyðakjøti, skera sundur, pakka til sølu til endabrúkara.

Alment:

Farast skal ikki undir turking ella ræsing av kjøti, um ov lýtt er í veðrinum.

Staðseting:

Hjallurin skal standa á slíkum stað, at dálking frá øðrum virksemi ella frá lendinum rundanum ikki verður borin at kjøtinum. Eisini má hann standa soleiðis fyri, at góður gjostur fæst.

Holir:

- Forrúm við hondvaski
- Turkirúm
- Pakkirúm
- Goymsla til pakkitilfar

Innrætting:

Innrætting av hjalli skal tryggja, at temperaturin í kjøtinum so vítt gjørligt fellur javnt niður um 7° C. Hitin í hjallinum skal skrásetast dagliga.

- Turkirúm skal vera við rimum á minst 2 síðum, so at luftskiftið er støðugt og ótarnað.
- Rúmið má vera so stórt, at krovini ikki nerta við hvørt annað, og ikki koma at útveggi.
- Hjallurin skal vera vardur ímóti skaðadjórum: vera rottu- og músatættur, hava flugunet fyri rimar
- flugulampu í forrúmi, og skipan fyri týning av rottu og mús.
- Forrúm skal vera, soleiðis at atgongd ikki er til turkirúm beinleiðis úttanifrá.
- Forrúm skal um neyðugt hava hósandi pláss og útgerð at skera sundur og pakka við.

Útbúnaður:

- Handvask skal vera í forrúmi, við flógvum vatni og ikki handstýrdum krana. Flótandi sápa, pappírshandklæði og ruskilat skulu vera við hondvaskið.

Tilfar:

- Veggir, loft, gólv og útgerð til at hongja kjøt á skulu vera úr hørðum, stöttum tilfari, ið ikki drekkur vatn í seg, ikki gevur skaðilig evni frá sær, og sum er lætt at halda reint.
- Frárensl skal vera í gólvi í turkirúmi. Um gólvvið er rimagólv, skal undirlendið vera asfalterað ella stoypt.
- Ruskrúm ella bingjastað skal kunna spulast.
- flugulampu í forrúmi, og skipan fyri týning av rottu og mús.
- Forrúm skal vera, soleiðis at atgongd ikki er til turkirúm beinleiðis úttanifrá.
- Forrúm skal um neyðugt hava hósandi pláss og útgerð at skera sundur og pakka við.

Reingerð:

Áðrenn turkingin byrjar, skal hjallurin vaskast og sóttreinsast og vera turrur.

Persónligt reinføri:

- Arbeidsfólk skulu hava hósandi arbeidsbúna, sum skal vera reinur.
- Atgongd skal vera til starvsfólkavesi, ið ikki er partur av privata húsarhaldinum í tíðarskeiðinum, hjallurin er í brúki.

Annað:

Meðan kjøt hongur í hjallinum, skal ongin onnur vera vera inni.

Mint verður á, at hetta eru vegleiðandi krøv til innrætting.

Mett verður um hólvisviðurskiftini og endalig avgerð verður tikin í hvørjum einstøkum føri.

Skal turra ella ræsta kjøtið seljast matstovu ella handli, verða munandi strangari krøv sett til hjallin, enn um talan er um durasølu. Millum annað krevjast fleiri rúm, hondvask við flógvum vatni og ikki handstýrdum krana, flótandi sápu, pappírshandklæði og tilhoyrandi ruskilati.

vera við hondvaskið«. Hvat reingerð viðvíkur verður sagt, at áðrenn turkingin byrjar, skal hjallurin vaskast, sóttreinsast og vera turrur. Og so skal eingin onnur vøra inni, meðan kjøt hongur í hjallinum.

Hafturat verður lagt upp til, at atgongd skal vera til eitt starvsfólkavesi, ið ikki er partur av privata húsarhaldinum í tíðarskeiðinum, hjallurin er í brúk.

Bárður Enni, stjóri á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni, hevur tó áður í samrøðu við Sosialin lagt dent á, at talan er um eina vegleiðing, og at Heilsufrøðiliga Starvsstovan er altíð til at tosa við.

Vegleiðingin hjá Heilsufrøðiligu Starvsstovuni sæst aðrastaðni her á síðuni.

Útoyggjafelagið kannar hvat skal til

Tá Útoyggjastuðul varð latin í vár, var ein av verkætlanunum, ið fekk játtað stuðul, ein verkætlan hjá Útoyggjafelagnum, sum skal staðfesta, hvussu ein heilsufrøðiliga góðkendur hjallur eigur at vera, og hvat skal til, fyri at fáa ein brúktan hjall góðkendan av Heilsufrøðiligu Starvsstovuni.

Úrslitini verða væntandi lögð fram á ráðstevnu í desember um ræsing og ræst kjøt.

ROGVI@SOSIALURIN.FO

- Í dag eru tvey góðkend sláturvirki í Føroyum. Tey eru hjá Krás í Hósvík og á bóndagarðinum í Stóru Dímun.
- Tveir hjallar í Føroyum hava fingið góðkenning.
- Heilsufrøðiliga Starvsstovan hevur fyrispurningar frá øðrum um góðkenningar av sláturvirki og hjallum.